

Verslag bijeenkomst gemeente Krimpenerwaard en klankbordgroep Boven-Haastrecht

Datum:	3 april 2023
Plaats:	Gemeentekantoor Bergambacht
Aanwezigen:	
Gemeente:	Burgemeester Pauline Bouvy-Koene, wethouder Ria Boere, wethouder Pascal van der Hek, Tanja van Düren
SK Mediation:	Mariska Knoester (gespreksleider), Bert Suurmond
COA ¹ :	Rick van Rosmalen, Loes Koningen, drie medewerkers van de gemeente: communicatie adviseur en twee directeuren
Klankbordgroep Boven-Haastrecht:	Jorunn Hakkaart, Chiel Ruijs, Nel Ruijs, Alice van der Helm, Liane van Leeuwen, Vincent Bakker, Marcel de Roos, Wing Liu, Leonie Boskeljon, Gerard Kool
Jeugdvereniging Gabriël:	Mariëlle Verweij, Peter Kool

Opening

Mariska Knoester opent de vergadering en presenteert de agenda van de avond.

De gemeente

De **burgemeester** memoreert de bijeenkomst van 23 maart, die door alle partijen als heftig is ervaren. De insteek was alle partijen zo vroeg mogelijk bij het proces te betrekken. De keuze om met brieven in een brievenbus te werken bleek niet de juiste. Idee was echter wel mensen zo snel mogelijk te bereiken [NB. Later in het gesprek blijkt dat de gebruikelijke manier van communiceren via de website en het Kontakt is. Vergeleken daarmee is een brief inderdaad sneller, maar niet sneller dan social media.] Geconcludeerd wordt dat de gekozen manier misschien niet de handigste keuze was en dat dit een les is voor de toekomst. De gemeente gaat proberen een en ander zo goed als mogelijk te vervolgen.

De burgemeester benadrukt dat de gemeente het eerlijke verhaal vertelt en graag naar de omwonenden luistert, en te proberen de zorgen die er leven te verminderen. Om korte lijnen te houden is het goed om met een vertegenwoordiging van de omwonenden te kunnen praten (klankbordgroep/participatiegroep/werkgroep) zodat samen met de gemeenschap opgetrokken kan worden.

Vanuit de gemeente is men voornemens om de komende periode meerdere keren met elkaar om de tafel te zitten om op de een of andere manier samen proberen de zorgen te verminderen.

¹ COA: Centraal Orgaan opvang asielzoekers.

Wethouder Ria Boere bevestigt dat de gemeente geschrokken is van de reacties op 23 maart en dat de gemeente hieruit een communicatieles getrokken heeft. Ze spreekt haar excuses uit en verwoordt dat de aanpak goed bedoeld was, maar niet effectief is geweest. Ze bevestigt ook dat de huidige situatie een opdracht behelst vanuit de Veiligheidsregio. Zoals het er uit zag, zou het klooster een aantal jaren leeg komen te staan. Dit paste goed in de opdracht. De wethouder begrijpt echter dat e.e.a. rauw op het dak is gevallen. Maar de gemeente moet haar verantwoordelijkheid nemen, en daar staan zij als gemeente dan ook positief in.

De wethouder gaat in op het proces als geheel, ook naar de toekomst toe, met betrekking tot het klooster. Het traject is ingezet door haar voorganger Leon de Wit en betreft de situatie na het vertrek van de paters. Met Dunavast (de projectontwikkelaar) is contact over de inrichting van het terrein. De procedures moeten nog doorlopen worden (loopt op dit moment), principeverzoek is wel al goed gekeurd, en de inzet is om het proces vóór het ingaan van de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2024 afgerond te hebben omdat deze wet wordt aangepast en zaken door deze aanpassing bemoeilijkt gaan worden [NB onbekend wat de verandering precies is.]. De wethouder stelt verder (doelend op de bewoners van de Palingdreef) “u bent er ook komen wonen”.

De wethouder geeft aan dat naar haar mening de participatie rondom het principeverzoek netjes verlopen is. Bewoners zijn op de hoogte gesteld, er heeft een gesprek plaatsgevonden en nu worden de plannen uitgewerkt. Voordat het bestemmingsplan wordt afgerond, komen we weer in gesprek (in de loop van het jaar), en is er ruimte voor bezwaar en beroep.

De wethouder vertelt desgevraagd dat de toekomstige bestemming een woon-/zorgcomplex voor ouderen met een zorgvraag (lichte of zware vorm van dementie) zal worden, met een opendeurbeleid. Hierin zal ook ruimte zijn voor ouderen met een minder ruime portemonnee. Samen met partner wordt mogelijk, en er komt misschien een dagbesteding. Het betreft nadrukkelijk geen psychiatrische instelling.

Overeenkomsten met betrekking tot deze bestemming zijn getekend met de zorgaanbieders [onduidelijk of dit al is gebeurd of nog moet gebeuren]. Momenteel is men nu nog niet ver in het proces, de ontwikkelaar moet nog heel veel doen. Exacte inrichting is nog niet gemaakt. Regie ligt bij de ontwikkelaar, de gemeente beoordeelt en toetst. “Wij komen bij u terug voor 1 januari.”

Gemeente wil in deze het belang van omwonenden horen en begrijpt dat het belang van de ontwikkelaar een andere is. De woon/zorg gaat wel door, dat is een positieve ontwikkeling, alleen het hoe ligt nog niet vast.

Grondhouding is wat de wethouder betreft om met elkaar in gesprek te blijven; dit is een belofte om afspraken met de buurt te maken om bestuurlijk aan tafel te zitten.

De klankbordgroep

De **klankbordgroep** dankt de gemeente voor de voortvarende manier waarop deze samenkomst is georganiseerd. De klankbordgroep vertegenwoordigt de plusminus 100 direct omwonenden van het klooster. Als eerste geeft de klankbordgroep aan dat ruim 80% tegen de opvang van jongeren in het klooster is. Desalniettemin is onderling afgesproken deze avond met een constructieve houding aan tafel te zitten.

Ook bij de omwonenden was er veel emotie op 23 maart. Het gevoel overvallen te worden overheerste. Kort hierna is een bijeenkomst georganiseerd in De Walnood, waar bleek dat vrijwel geen van de omwonenden enthousiast kon worden van de plannen, maar vooral ook dat er meer vragen waren dan antwoorden. Hier is ook de klankbordgroep ontstaan.

Sindsdien is er het een en ander georganiseerd in Boven-Haastrecht: er is een enquête gehouden onder de betrokkenen, een Facebook-pagina is opgetuigd om iedereen op de hoogte te houden van de ontwikkelingen en nog meer gedetailleerde informatie zoals zorgen te vergaren.

Uit de enquête bleek, buiten bezorgdheid om zichzelf, woongenot en eigen veiligheid, nog een andere bezorgdheid: om de belangen van de onder te brengen jongeren. Men realiseert zich dat het een in het verlengde ligt van het ander. De belangen van de omwonenden en die van de jongeren liggen niet ver uit elkaar. De klankbordgroep geeft aan dat zij twijfelt aan de realisatie van de door het COA geschetste plannen met betrekking tot dagbesteding, zowel de scholing als de vrijetijdsbesteding. Het niet realiseren van deze benodigde dagbesteding gaat naar verwachting leiden tot verveling en daarmee mogelijk overlast. De omwonenden willen dus graag in gesprek blijven om erop te kunnen blijven vertrouwen dat het proces zorgvuldig verloopt en de door de omwonenden verwachte problemen met betrekking tot de dagbesteding worden opgelost.

Vanuit de **gemeente** wordt bevestigd dat de klankbordgroep wordt erkend als gesprekspartner en vertegenwoordiging van de omwonenden in Boven-Haastrecht. Zowel de burgemeester als wethouder Boere geven aan het prettig te vinden zo met elkaar door te gaan, en voegen eraan toe ook graag vertegenwoordigers te zien aansluiten vanuit de (sport)verenigingen en eventueel andere direct belanghebbenden. De klankbordgroep geeft aan dat het inderdaad de bedoeling is dat andere partijen later aansluiten (nadat deze zijn geïnformeerd door de gemeente) en dat het bij de voetbalvereniging al is besproken.

De **klankbordgroep** benadrukt nogmaals dat meer dan 80% van de omwonenden nee zegt tegen een amv-opvang² – in beginsel. Sommigen kunnen er letterlijk niet van slapen en de pijn daarbij ligt vooral in de aantallen in relatie tot de bescheiden bewoningskern. Maar aan de andere kant wordt duidelijk dat men er wel het beste van wil maken. De klankbordgroep heeft besloten voor de overzichtelijkheid maximaal 2 sprekers aan te wijzen per vergadering, in wisselende samenstelling, met de aantekening dat iedereen uiteraard het woord mag nemen indien men dit wenst.

De klankbordgroep benoemt de punten die het meest leven bij de omwonenden. Het belangrijkste is dat de jongeren goed terecht moeten komen, waarbij de haalbaarheid van de dagbesteding zorgen baart. Scholing blijkt lastig te regelen, 80 gamende en skypende jongeren zijn een uitdaging zonder glasvezel en verveling wordt al snel vervelend. Ook voor de buurt. Wethouder Boere geeft aan blij te zijn met deze insteek van de omwonenden. De burgemeester voegt toe dat het COA aangeeft minder dan 80 amv'ers bedrijfsmatig niet rond te kunnen breien en bevestigt dat het aantal van 80 vooral op de business case gestoeld is.

De klankbordgroep geeft aan begrip te hebben voor de verhouding kosten/baten, maar wel sceptisch te staan tegenover de redenering dat vanuit een business case 80 het optimale aantal zou zijn.

Het COA

De heer Van Rosmalen/COA vertelt dat er landelijk amv'ers worden opgevangen in locaties met 16 tot 220 personen per onderkomen. Het ligt er mede aan hoe ver de jongeren in de asielpprocedure

² Amv: alleenreizende minderjarige vluchteling.

zitten. In het klooster zal een zogenoemde poa³ komen. Een poa vangt gemiddeld zo'n 80 amv'ers op. De jongeren krijgen rust na hun reis en bereiden zich voor op de verdere procedure. Ze wennen er aan de situatie in Nederland. Ze hebben gesprekken met officials, ze koken, ze leren. Ze hebben kortom een vol programma.

Op deze locatie van 80 amv'ers zijn in de ochtenden 4 begeleiders aanwezig, in de middag 6-8, 's avonds 3 en in de nacht 2 (die niet slapen) plus 1 beveiligder.

De haalbaarheid van het geheel baart zowel de buurt als de wethouder zorgen. De klankbordgroep pleit voor een kleinere bezetting. Wethouder Boere vraagt het COA wat er gaat zijn buiten school. En hoe vrij of verplicht is dat dan? Wat wordt er gefaciliteerd? Het COA verzekert de aanwezigen dat alles door hen geregeld zal worden en dat men daar jaren ervaring in heeft. Op de mededeling dat het internet op het klooster niet berekend is op 80 gebruikers antwoordt het COA dat er dan wellicht een mast geplaatst zal worden. Ook dit heeft het COA vaker gedaan.

De klankbordgroep vraagt de gemeente of er geen druk op Glasdraad gezet kan worden om de glasvezelkabel met spoed aan te leggen. De gemeente geeft aan dit niet te kunnen toezeggen.

De klankbordgroep reageert op de uiteenzetting van het COA: men wil graag meer verdieping op de zorgpunten, en met meer nadruk op het *hoe* dan op het *wat*.

Op een vraag over de verhouding jongens/meisjes wordt aangegeven dat gemiddeld 8% van de amv'ers meisjes zijn. Het COA verwacht niet dat er meisjes opgevangen gaan worden op het klooster, omdat het niet rendabel is een speciale meisjesopvang in te richten als er op gezette tijden geen bezetting zal zijn. Hier blijkt ook een zorgpunt bij de klankbordgroep te bestaan: 80 puberende jongens zijn een schrikbeeld. Voor de buitenruimte maakt het, op basis van ervaring van het COA, niet uit of er wel of geen meisjes in de groep zitten. Dit verschil is alleen binnen merkbaar. Het COA verzekert de aanwezigen dat het hier niet gaat om hangjongeren. Dat deze jongens andere dingen aan het hoofd hebben. Vanuit de klankbordgroep klinkt een roep om een evenwichtige verdeling over jongens en meisjes, en er gaan ook stemmen op voor gezinnen in het kader van een betere balans. Wethouder Boere vraagt het COA of een inspanningsverplichting mogelijk is; of het COA de voorkeur voor een mix kan meenemen in de besluitvorming, maar gezien de verhoudingen in ingekomen amv's meldt het COA na doorvragen door de klankbordgroep dat er momenteel geen meidenvleugel op het klooster wordt ingericht.

Als de klankbordgroep zich afvraagt of er niet onder het mom van crisis opeens 200 mannen zullen worden opgevangen in het klooster, antwoordt de burgemeester dat er, juist om dát te voorkomen onder de komende spreidingswet, voor het huidige alternatief is gekozen. Het klooster ligt al in het vizier. De voormalig burgemeester van Gouda kent dit gebouw. Eerder is al geopperd 250 mannen zonder begeleiding (i.p.v. 80 jongeren met begeleiding) in het klooster op te vangen. De tijdsduur is hard. Dit college vindt het erg belangrijk dat er over 3 jaar daadwerkelijk ouderenzorg in het klooster kan worden gegeven, omdat ook dat erg nodig is in de Krimpenerwaard. De afspraken (80 jongeren, 3 jaar) zijn hard, zowel met de overheid als met de omwonenden.

De klankbordgroep uit zijn blijvende twijfel bij de uitvoerbaarheid van de opvang.

³ Procesopvanglocatie amv (poa). Een alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv) ouder dan 13 jaar gaat na aankomst in Nederland naar een poa. Hij/zij ontvangt weekgeld en kookt zelf de maaltijden, heeft toegang tot medisch noodzakelijke zorg en gaat naar school. De amv woont op de poa tussen de 7 en 10 weken om de asielpprocedure te doorlopen. Waar men na de procedure gaat wonen, hangt af van de beslissing van de IND.

De zorg van de klankbordgroep zit ook in het aantal van 80 jongeren. Het klinkt als erg veel, vrijwel evenveel als het aantal jongeren in Boven-Haastrecht. En meer dan de 65 leden van de jeugdvereniging. Het COA meent dat, hoewel er intern best wel eens iets zal voorvallen, dit vooral dagdagelijkse dingen zal betreffen. Na enig aandringen, en na het nogmaals uitspreken van de nodige zorgen, zegt het COA toe te zullen beginnen met een aantal van 50 jongeren, waarna een evaluatie kan volgen na een week of 3 tezamen met de klankbordgroep voordat tot grotere aantallen zal worden overgegaan. Hierbij zullen ervaringen uitgewisseld kunnen worden en eventuele verbeteringen kunnen worden voorgesteld/uitgevoerd. Wethouder Boere benadrukt dat er over het uiteindelijke aantal van 80 jongeren niet onderhandeld kan worden. Deze 80 gaan er komen. De overige 75 (van de totale verplichting) zullen gegarandeerd elders worden ondergebracht.

Het COA nodigt de klankbordgroep/omwonenden uit om te komen kijken op een grote opvanglocatie om te zien hoe een en ander in zijn werk gaat. Aangegeven wordt dat op de voorlichtingsbijeenkomst van woensdag 5 april een bewonersdelegatie uit Sassenheim/Teylingen aanwezig zal zijn om te vertellen over hun eigen ervaringen met COA-opvang.

De burgemeester bevestigt dat omwonenden de zekerheid moeten hebben dat alle benodigdheden zijn gerealiseerd. Tanja van Düren geeft aan dat de bestuursovereenkomst ingaat op 1 april, einde is dus drie jaar later, 1 april 2026.

Vanuit de klankbordgroep wordt gezocht naar duidelijkheid en harde afspraken. Voorstel is om aan de planning vanuit het COA voorwaarden te verbinden. Wat gaat er gebeuren als de randvoorwaarden niet worden ingevuld? Als omwonenden willen we graag de drie jaar zwart op wit en dan weer door met het volgende plan.

De burgemeester vraagt wat de omwonenden in deze nodig hebben van de gemeente. Bijvoorbeeld inzage in documenten?

Vanuit de klankbordgroep wordt aangegeven dat we op zoek zijn naar een soort convenant, met daarin grenzen die we allemaal (omwonenden en gemeente) belangrijk vinden, waarmee we afspreken daar niet overheen te gaan. En als dat wel nodig is we weer opnieuw om de tafel gaan zitten. Dit helpt ook met het herstellen van het vertrouwen in de overheid. Het besef dat de samenstelling van het college en mogelijk de raad weer veranderen maakt dat afspraken over bestuurstermijn heen geldend moeten blijven.

Wethouder Boere geeft aan hier niet direct ja of nee op te zeggen, maar dit wel intern te willen bespreken om uit te zoeken of dat wel of niet kan.

Overige besproken punten met directe betrekking op de opvang van de jongeren:

Onderwijs

Het COA meent dat dit op locatie door getraind personeel gegeven kan worden indien het in de buurt niet geleverd kan worden. Wethouder Boere verzoekt het COA dit verder uit te werken. Het COA biedt aan bij gelegenheid mentoren hierover te laten vertellen.

Veiligheid

Er wordt melding gemaakt van de matige beschikbaarheid van hulpdiensten. COA meldt dat er naast nog werkafspraken worden gemaakt betreffende de veiligheid. De Gemeente wil ook op dit punt duidelijke resultaten.

Vrijwilligers/verenigingsleven

Het COA stelt dat het wel afhankelijk is van vrijwilligers, maar wel zonder kan: vrijwilligers vormen geen randvoorwaarde. Ze worden met name ingezet voor de extra's, de leuke dingen, denk aan fietsenmakers, spelletjes avonden, kooklessen, openbaarvervoer lessen, etc. Jeugdvereniging Gabriël meent dat integratie van jongeren in de vereniging niet aannemelijk is vanwege de doorstroom van de opgevangen jongeren. Het COA beaamt dit.

Vervoer

Het openbaar vervoer op de Provincialeweg Oost is onvoldoende om grote extra aantallen jongeren te vervoeren. Wethouder Van der Hek is het daarmee eens: dat moet opgelost worden. Hij is van mening dat er extra bussen moeten komen, het probleem van te weinig plek in de bus bestaat tenslotte nu ook al in de spits. Gevraagd wordt hoe het COA dit ziet. Het COA denkt aan fiets of bus, of eventueel zelf extra vervoer regelen. Wethouder Boere uit haar twijfel bij de fiets-optie, en vraagt om meer duidelijkheid over hoe het COA de verplaatsingen zal gaan regelen, ook in het kader van veiligheid.

Algemeen

De klankbordgroep verzoekt om op de hoogte te worden gebracht van wat er is gerealiseerd, en niet alleen wat er gerealiseerd gaat worden. Zaken dienen op orde te zijn vanaf dag 1. De burgemeester bevestigt dat dit een harde eis is.

Desgevraagd wordt door de gemeente bevestigd dat de bestuursovereenkomst met betrekking tot de opvang ingaat op 1 april 2023 voor de duur van 3 jaar, en dus eindigt de overeenkomst op 1 april 2026. De klankbordgroep geeft aan dat in het verleden het vertrouwen van burgers in de gemeente Krimpenerwaard vaker dan eens is geschonden, en dat harde afspraken mede daarom zo belangrijk zijn. Geen 'sliding scales'. De burgemeester geeft aan dat de bestuursovereenkomst een openbaar document is en dus voor iedereen te raadplegen is.

De burgemeester bevestigt dat 80 een hard getal is. "80 is 80 en géén 81".

Op de vraag van de klankbordgroep of er in dit gremium ook afspraken gemaakt kunnen worden die kunnen worden vastgelegd, of dat we alleen bijeenkomen om dingen te bespreken, geeft wethouder Boere aan dit intern te zullen bespreken. Hier zal op worden teruggekomen.

Vervolg

Wethouder Boere vraagt het COA hoe men denkt over een vervolg op deze bijeenkomst. Informatie over gerealiseerde stappen en concrete plannen is zeer gewenst. Het COA denkt hierbij aan een presentatie waarbij medewerkers, amv'ers en omwonenden hun verhaal doen.

De gemeente wijst op de inloop in Het Witte Hof op 5 april a.s. Dit is geen plenaire bijeenkomst, maar een informatieavond waarbij er tafeltjes per onderwerp zijn ingericht.

Bij een volgende bijeenkomst is het gewenst dat er meer belangengroepen aanschuiven in de vorm van een *klankbordgroep*⁺, waarbij Leonie Boskeljon het voortouw zal nemen. Voor deze bijeenkomst

zal eveneens het rapport met de enquête resultaten worden gedeeld met de gemeente. POC is Tanja van Düren.

Er wordt afgesproken om over en weer notulen te delen. Deze kunnen dan breed worden teruggegeven naar omwonenden door én de klankbordgroep én de gemeente.

Wethouder Boere geeft aan de komende tijd geregeld tijd vrij te maken om het gesprek samen te voeren. Belangrijk is dat we de stappen zien die geregeld zijn en de concrete afspraken die zijn gemaakt om de invulling te realiseren.

De volgende vergadering wordt vastgesteld op 24 april a.s. om 19:00 uur, opnieuw in het gemeentekantoor te Bergambacht.

Liane van Leeuwen benadrukt nogmaals: ondanks het constructieve gesprek moet het uitgangspunt zijn dat 80% tegen is en, wat haar betreft, dat er géén AMV zou moeten komen. Dit mag niet zomaar van tafel vallen. Vincent Bakker benadrukt dat de gemeente in het bijzonder iets heeft goed te maken gezien het de voorgeschiedenis rondom de herbestemming van het Klooster.

Gerard Kool benadrukt dat alle partijen vooraf niet goed wisten wat te verwachten. Ondanks dat is duidelijk geworden dat een constructief gesprek mogelijk is. Ondanks dat daarmee de punten waarover men het oneens is niet van tafel zijn is het positief dat we met elkaar in gesprek zijn en er bereidheid wordt getoond om concrete afspraken te gaan maken. Dat gaat niet in één gesprek, die stap zou te groot zijn voor elk van de partijen. Maar de ingeslagen richting biedt mogelijkheden om in een verder gesprek met elkaar tot concrete resultaten te komen.

Hiermee wordt de vergadering afgesloten.